

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΣ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΡΗΔΑΣ

Ἐγκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ἅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἔτησια δραχμῆς 120. Ἐξωτερικοῦ: Ἔτησια δραχμῆς 65. Τρίμηνη δραχμ. 35.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ἄλλων ἐν γένει τῶν ἑλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξωτερικοῦ καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου ἄλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οὐοῦδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Ἐβριτοῦδος ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 47ος

Ἀθήναι, 24 Φεβρουαρίου 1940

Ἔτος 62ον.—Ἀριθ. 18

Ἡ ΜΙΚΡῆ ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΑ

ΜΥΣΤΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ F. H. BUBBETT

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο—

Ἔτσι συνέβαινε καὶ μετὰ τὴ Σάρα ὄχι μόνον γιὰ ἀγαποῦσε νὰ λέγῃ ἱστορίες μὰ ἤξερε καὶ πῶς νὰ τις διηγηθῆ καὶ πρώτη αὐτὴ ἐνθουσιαζόταν μετὰ τὰ λεγόμενά της. Ὅταν καθισμένη στὴ μέση ἐνῶ τὰ ἄλλα κορίτσια σχηματίζαν κύκλο γύρω της, ἀρχίζε νὰ λέγῃ μὲ φανταστικὴ ἱστορία, τὰ πράσινα μάτια της ἔμοιαζαν σὰ νὰ μεγάλωναν, τὰ μάγουλά της κοκκίνιζαν καὶ ἀθελά της ἀρχίζε νὰ συνοδεύῃ τὴν ἀφήγησίν της μετὰ ἐκφραστικὰ χειρονομίας. Ἡ φωνὴ της πότε ἀπαλὴ καὶ πότε δυνατὴ, οἱ κινήσεις της, ἅλα συντελοῦσαν σὲ νὰ κάνουν ἀκόμα πικρὰ ζωντανῆς τὴς δραματικῆς ἢ ρωμαντικῆς περιπέτειας ποὺ ἐξιστοροῦσε. Ἐρχοῦσε ὀλίγον πῶς μιλοῦσε στὰ παιδιὰ. Ζοῦσε κι' αὐτὴ μαζί με τοὺς ἥρωές της, μετὰ τοὺς βασιλιάδες καὶ τὴς βασιλοπούλες καὶ τὴς μάγισσες. Καμμιά φορὰ παραουρόταν τόσο, ὥστε λαχάνιαζε καὶ ἔταν τέλειωνε ἢ ἱστορία ἔβαζε τὸ χέρι στὴν καρδιά της ποὺ χτυποῦσε δυνατὰ καὶ γελοῦσε μετὰ τὸν ἴδιον τὸν ἑαυτὸ της.

—Ὅταν λέω μιά ἱστορία, ἔκανε, μοῦ φαίνεται ὅταν νὰ ἔγινε σὲ ἀλήθεια καὶ ἔρχω καὶ τὸ σχολεῖο καὶ σὲς τὰ κορίτσια καὶ ἅλα. Μοῦ φαίνεται ὅταν νὰ εἶμαι κι' ἐγὼ μέσα στὴν ἱστορία μου. Τί παράξενο!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'

Θὰ εἶχαν περάσει ὡς δύο χρόνια ποὺ ἡ Σάρα βρισκόταν στὸ Παρθενάγωγεῖο τῆς μὲς Μιντοῖν. Μιά σκοτεινὴ καὶ βροχερὴ ἡμέρα τοῦ χειμῶνα

καθὼς ἡ Σάρα κατέβαινε ἀπὸ τ' ἀμάξι τυλιγμένη ζεστὰ στὸ βελουδένιο τῆς πανωφόρι τοῦ γαρνιρισμένο μετὰ γουρῶνες, εἶδε κάτω ἀπὸ τὴ σκάλα τοῦ ὑπογείου ἕνα κοριτσάκι ποὺ μετὰ λαϊμὸν τενωμένο καὶ γουρλωμένα μάτια τὴν κοίταξε πίσω ἀπὸ τὰ κάγκελλα. Στὸ μουτζουρωμένο προσωπάκι τῆς μικρῆς ἦταν ζωγραφισμένο ἕνα ἀνα-

πλοῦσια μαθήτρια τοῦ σχολεῖο. Τὸ κεφάλι της ἐξαφανίστηκε μονομιάς ὅταν κατὶ παιχιδιῶν ποὺ χώνονταν στὸ κουτί τους καὶ ἀκούστηκε νὰ τρέχῃ πρὸς τὸ μέρος τῆς κοριτσιῆς μετὰ τέτοια βία, ὥστε ἂν ἡ ἐμφάνισή της δὲν ἦταν τόσο φτωχικὴ καὶ ἀξιολύπητη, ἡ Σάρα δὲν θὰ μπορούσε νὰ κρατήσῃ τὰ γέλια.

Τὸ ἴδιο βράδυ, ἐνῶ ἡ Σάρα διηγόταν μιά ἀπὸ τὴς ἱστορίες της περιτοισμένη ἀπὸ ἕνα κούκλο παιδιῶν ποὺ τὴν ἀκούγε μετὰ προσοχῆ, τὸ ἴδιο ζαρωμένο πλακοματάκι χάθηκε μετὰ στὴν τάξη κρατώντας στὰ χέρια της ἕνα δοχεῖο γεμάτο κάρβουνα, πολὺ βαρὺ γιὰ τὸ μικροκαμωμένο σῶμα της καὶ γονάτισε μπρὸς στὸ τζάκι γιὰ νὰ τὸ γεμίσει καὶ νὰ τὸ καθαρίσῃ ἀπὸ τὴς στάχτες. Ἦταν λίγο πικρὰ καθαρὴ ἀπὸ τὸ ἀπόγευμα μὰ εἶχε πάντοτε τὸ τρομαγμένο τῆς ὄψος.

Ἔβαλε τὰ κάρβουνα μετὰ τὰ χέρια της γιὰ νὰ μὴν κἀνῃ θόρυβο καὶ ἔσεκόνισε μετὰ μεγάλη προσοχῆ τὸ τζάκι. Μὰ ἡ Σάρα παρατήρησε πῶς τὰ ἔκανε ἅλα ἔσο πικρὰ ἀργὰ μπορούσε καὶ φαινόταν πῶς ἤθελε νὰ χασομερήσῃ γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ ἐσκέψῃ καμμιά λέξη ἀπὸ τὴ διήγησιν. Ἐδῶδες ἡ Σάρα ὕψωσε τὴ φωνή της:

—Οἱ Σειρήνες κολυμποῦσαν στὸ καταπράσινο νερὸ ποὺ ἦταν καθαρὸ καὶ διάφανο ὅταν τὸ κρύσταλλο καὶ τραβοῦσαν πίσω τους ἕνα δίχτυ πλεγμένο ὄλο μετὰ μαργαριτάρια. Καὶ ἡ βασιλοπούλα καθόταν ἐπάνω σ' ἕνα θρόνο καμωμένο ἀπὸ ἀφρό τῆς θάλασσας.

Ἦταν ἕνα παραμῦθι γιὰ μιά βασιλοπούλα τῆς θάλασσας ποὺ παντρεύτηκε μετὰ τὸν βασιλιὰ τῶν ψαριῶν.

Ἡ μικρὴ ὑπερήτρια σκοπίσσε προ-

Στὴν ἀγαπημένη πολυθρόνα τῆς Σάρας ἦταν χωμένη καὶ βαθεῖα ἀποκοιμισμένη ἡ Μπέκυ (Σελ. 110, στ. β)

κάτωμα ἀπὸ θαυμασμὸ μαζί καὶ δειλία ποὺ προκάλεσε τὴν προσοχῆ τῆς Σάρας καὶ τὴν ἔκανε νὰ χαμογελάσῃ στὸ κοριτσάκι, ὅπως χαμογελοῦσε σ' ἄλλους ἄλλους ἔδλεπε.

Μὰ τὸ κοριτσάκι μετὰ τὸ μουτζουρωμένο πρόσωπο θὰ φανταζόταν βέβαια δίχως ἄλλο πῶς ἔκανε ἐγκλημα μεγάλο ποὺ τόλμησε νὰ σηκώσῃ τὰ μάτια της καὶ νὰ κοιτάξῃ τὴν πικρὰ

σεκτικά μια φορά το τζάκι, ύστερα το σκούπισε και δεύτερη, πήγαινε να το σκούπιση και τρίτη μὰ ἀφαιρέθηκε δόλοτα. Κάθησε στα γόνατα με το βουρτσάκι στα χέρια της και δὲν εἶχε πὰ νοῦ παρά μονάχα γιὰ ν' ἀκούσῃ τὸ παραμῦθι. Ξαφνικά στο πὶδ ὠραίο σημεῖο, τὸ βουρτσάκι γλύστρησε ἀπὸ τὰ χέρια της κι' ἔπεξε χάμω. Ἡ Λαβίνα ἀκούγοντας τὸν κρότο γύρισε καὶ κοίταξε πίσω της. Ἡ μικρὴ τινάχτηκε ξαφνιασμένη, ἄρπαξε τὸ βουρτσάκι, πήρε μὲ βία τὸ δοχεῖο ἀπὸ τὰ κάρβουνα κι' ἔφυγε σὺν κυνηγιμένῳ λαγός.

— Τὸ δουλάκι καθόταν καὶ μὰς ἀκούει! ἔκανε ἡ Λαβίνα.

Ἡ Σάρα ἐνοίωσε τὸ θυμὸ ν' ἀνάβῃ μέσα της.

— Τὸ ἐγνώριζα πολὺ καλά πρὶν νὰ τὸ ἴδῃς ἐσὺ, εἶπε μὲ ἀγανάκτηση. Καὶ γιατί νὰ μὴν ἀκούῃ;

Ἡ Λαβίνα ἔγειρε στὰ πλάγια τὸ κεφάλι της καὶ εἶπε μὲ αὐθάδικο ὕφος:

— Δὲν ξέρω ἀν τὴ δικὴ σου τὴ μαμά θὰ τὴν εὐχαριστοῦσε ἀν ἤξερε πῶς κάθεται καὶ λές ἱστορίες στίς ὑπηρέτριες, τὴ δικὴ μου, μιά φορά, δὲν θὰ τὴν εὐχαριστοῦσε καθόλου.

— Οἱ ἱστορίες εἶναι γιὰ ἔδαν τὸν κόσμο, εἶπε ἡ Σάρα, καὶ τὴ μαμά μου δὲν τὴ νοιάζει σ' ὅποιον κι' ἀν τις λέω, φθάνει αὐτὸ νὰ μοῦ κάνῃ εὐχαριστήση.

— Ἐγὼ νόμιζα πῶς ἡ μαμά σου ἔχει πεθάνει, εἶπε αὐστηρὰ ἡ Λαβίνα.

— Καὶ νομίζεις πῶς ἐπειδὴ ἔχει πεθάνει ἔπαψε πὰ νὰ ἐνδιαφέρεται γιὰ μένα; ἔκανε ἡ Σάρα ξερὰ.

— Ἡ μαμά τῆς Σάρας τὰ ξέρει ὅλα, εἶπε ἡ Λόττη μὲ τὴν κελαιδιστὴ φωνὴ της, καὶ ἡ δικὴ μου ἡ μαμά τὸ ἴδιο. Ἐκεῖ ποὺ εἶναι οἱ μαμάδες μας οἱ δρόμοι εἶναι ὅλο μὲ διαμάντια καὶ εἶναι λιθάδια ὅλο μὲ κρῖνα κι' ὅποιος θέλει κόβει. Ἡ Σάρα μὸ τὰ λέει ὅλα αὐτὰ τὸ βράδυ ποὺ μὲ βάζει νὰ κοιμηθῶ.

— Ὠραία πράγματα! φώναξε ἡ Λαβίνα σκανδαλισμένη. Κάθεται καὶ πλάθει παραμῦθια γιὰ τὸν παράδεισο!

— Καὶ ποὺ τὸ ξέρεις ἐσὺ πῶς εἶναι παραμῦθια καὶ δὲν εἶναι ἀληθινὰ; διαμαρτυρήθηκε ἡ Σάρα. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ ἔχω νὰ σου πῶ, ἔκανε ὑψώνοντας τὴ φωνὴ της, ὅτι αὐτὸ ἐσὺ δὲν θὰ τὸ μάθῃς ποτέ σου ἀν δὲν γίνῃς πὶδ καλὴ ἀπ' ὅ,τι εἶσαι τώρα. Ἐλὰ πάμε, Λόττη.

Καὶ βγήκε ἀπὸ τὴν κάμαρα μὲ τὴν ἐλπίδα μὴπως βρῆ τὴν ὑπηρέτριούλα, μὰ ἐκεῖνη εἶχε ἐξαφανισθῆ.

— Τί εἶναι αὐτὸ τὸ κοριτσάκι, ποὺ ἀνάβει τίς φωτιές; ρώτησε τὸ ἴδιο βράδυ τὴ Μαριέττα.

Ἡ Μαριέττα τῆς ἔδωσε μὲ τὸ νὶ καὶ μὲ τὸ σῆμα ὅλες τίς λεπτομέρειες. Τί ἦταν αὐτὴ ἡ μικρούλα; Ἐνα ἔρημο κοριτσάκι ποὺ τὸ πῆραν γιὰ νὰ βοηθᾷ στὴν κουζίνα, μὰ ποὺ βρισκόταν ὅπου ἄλλοθ θέλεις ἐκτός ἀπ' τὴν κουζίνα: γυάλιζε τὰ παπούτσια, ἀνεβοκατέβαζε τοὺς βαρεῖς κουβάδες γεμάτους μὲ κάρβουνα γιὰ τίς θερμάστρες, ἐπλανε τὰ πατώματα, καθάριζε τὰ τζάκια, ἀπ' ὅλους δεχόταν διαταγές. Ἦταν πάνω ἀπὸ δεκατεσσάρων ἐτῶν, μὰ ἦταν τόσο κακοκατωμένη καὶ ἀσθενικὴ ποὺ φαινόταν μόλις δώδεκα. Ἡ Μαριέττα τὴν λυπόταν μὲ τὴν καρδιά της. Τὸ κακόμοιρο φαινόταν τόσο φοβισμένο ὥστε ἀν κανεὶς τῆς μιλοῦσε, τὰ μάτια της ἔμοιαζαν σὺν νὰ ἤθελαν νὰ πεταχθοῦν ἀπὸ τίς κόγχες της, τέτοιος τρόμος τὴν ἔπιανε.

— Πῶς τὴν λένε; ρώτησε ἡ Σάρα ποὺ μὲ τὸ σαγόνι στηριγμένο στα δυὸ χέρια της δὲν ἔχανε οὔτε λέξη ἀπὸ τὴ φλυαρία τῆς Μαριέττας.

Μὰ, Μπέκυ φαίνεται πῶς ἔπρεπε νὰ τὴ λένε. Ἡ Μαριέττα ἀκούει ὅλη τὴν ὑπηρεσία κάτω νὰ φωνάζῃ: «Μπέκυ, κάμε τοῦτο» καὶ «Μπέκυ, κάμε ἐκεῖνο», τοῦλάχιστον ἑκατὸ φορές τὴν ἡμέρα.

Ἡ Σάρα ἔμεινε μὲ τὰ μάτια καρφωμένα στὴ φωτιὰ καὶ μὲ τὸ νοῦ στὴ Μπέκυ ἀρετὴ ὦρα κι' ἀφοῦ ἔφυγε ἀκόμη ἡ Μαριέττα. Σκεπτόταν πῶς τὸ δυστυχισμένο αὐτὸ πλάσμα δὲν θὰ ἔτρωγε ποτέ σύμφωνα μὲ τὴν κείνα του γιὰτι εἶχε ἕνα βλέμμα πειναλέου ζώου. Θὰ ἤθελε πολὺ νὰ τὴν ξαναῖδῃ, μὰ μ' ὅλο ποὺ ἔτυχαν πολλές εὐκαιρίες νὰ τὴν συναντήσῃ, ἡ Μπέκυ φαινόταν πάντα τόσο φοβισμένη καὶ τόσο δειλὴ, ὥστε ἦταν ἀδύνατο νὰ τῆς μιλήσῃ. Ὡστόσο κάπως ἀργότερα, ἕνα ἀπόγευμα τὸ ἴδιο σκοτεινὸ καὶ βροχερό, ἡ Σάρα μπαίνοντας στὴν κάμαρά της βρέθηκε μπροστὰ σ' ἕνα συγκινητικὸ θέαμα. Στὴν ἀγαπημένη πολυθρόνα τῆς Σάρας, κοντὰ στὸ τζάκι ποὺ σπιθαλοῦσε, ἦταν χαμῆνη καὶ θαθεῖα ἀποκοιμισμένη ἡ Μπέκυ, μὲ τὴ μύτη της μουντζουρωμένη ἀπὸ καρβουνόσκονη, τὴν ἀσπρη της ποδιά καταμαυρισμένη, τὸ σκουφάκι της πεσμένο σ' αὐτὴ της, νικημένη ἀπὸ τὴ νύστα καὶ τὴν κόπωση. Τὴν εἶχαν στελεῖ νὰ ἐτοιμάσῃ τίς κάμαρες γιὰ τὸ βράδυ. Ὅλη τὴν ἡμέρα δὲν εἶχε σταθῆ, ἀνεβοκατεβαίνοντας ἀπὸ τὸ τελευταῖο πάτωμα στὸ ὑπόγειο. Εἶχε ἀφήσει γιὰ τὸ τέλος τὸ διαμέρισμα τῆς Σάρας, ποὺ

ἦταν τόσο διαφορετικὸ ἀπὸ τίς ἄλλες καὶ γυμνές κάμαρες τῶν ἄλλων κοριτσιῶν. Τὸ σαλονάκι τῆς Σάρας, στὰ μάτια τῆς μικρῆς ὑπηρέτριας ἦταν σωστὸ παλάτι, ἐνῶ τὴν πραγματικότητά δὲν ἦταν παρά ἕνα φωτεινὸ καὶ πρόσχαρο δωμάτιο. Μὰ μέσα στὸ δωμάτιο αὐτὸ ἦταν πολυθρόνες, ἦταν χαλιά, ἦταν δέρματα ἀπὸ ἀγρία θηρία, ἦταν βιβλία καὶ διάφορα περιέργα πράγματα φερμένα ἀπὸ τίς Ἰνδίες. Ἡ φωτιὰ στὸ τζάκι πάντοτε ἔκαιγε, οἱ μπροσόντοι ἀστραφταν σὺν χρυσοῖ, καὶ στὴ μέση ἀπ' ὅλα αὐτὰ, σὲ μιά καρεκλίτσα κατωμένη στα μέτρα της βρισκόταν θρονασμένη ἡ Ἐμιλυ σὺν βασιλίσσα. Ἡ Μπέκυ ἀφῆνε τὴν κάμαρα αὐτὴν πάντα τελευταία γιὰτι ἡ θέα ἀπ' ὅλα αὐτὰ τὰ ὠραία πράγματα τὴν ξεκούραζε καὶ γιὰτι πάντα εἶχε τὴν ἐλπίδα πῶς θὰ τῆς ἔμεναν λίγα λεπτά νὰ καθῆσῃ στὴν ὠραία πολυθρόνα καὶ νὰ κοιτάξῃ γύρω της καὶ νὰ συλλογίζετῃ τὴ ζηλευτὴ τὴν τῆς μικρῆς ποὺ εἶχε δικὰ της ὅλα αὐτὰ τὰ πράγματα. (Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΑΠΟ ΤΑ "ΘΕΙΑ ΔΩΡΑ"

ΤΟ ΝΕΡΟ

Εἶμαι τὸ νερό. Σκορπιζῶ Μαγικούς σκοπούς οτὸν ἀέρα, Παιζῶ σὺν βοσκῶ φλογέρι, Σὺν τὴ θεία φοβέρα βουζῶ. Μὰ στὰ δάμνη τῆς αὐγῆς Ὅταν ὁ οὐρανὸς μὲ βλέπει Ὡς τὰ βᾶθη τῆς πηγῆς, Ἰερὴ οἰωπὴ μοῦ πρέπει.

Γνώρισα τὸν χαλασμάτων Τὴν ἀπελπισία, σὺν πέφτη Στῆς ψυχῆς μου τὸν καθρέφτη Τὸ μεγάλο φάντασμα τῶν Τρόμαξα τῆ μοναξιά τῶν. Εἶδα, βράδυ, τὰ ὄνειρά τῶν.

Τοῦ μοναχικοῦ γκρεμοῦ Ἐνανόμισα τὴν ἔννοια. Τὰ νερά κοιμίζω φύλλα. Ρίχνω σὲ ὦρα στοχασμοῦ Σὺννεφα τριανταφυλλῆς Μὲς σὲ τὸν βάλτο τῆ σαπύλα.

Κυπαρίσσια λυπημένα, Φάντασμα τοῦ κόπου ὀρθό, Ἴσια, ἀσάλευτα, γραμμένα Κατεβήκαμε σὲ μένα Κι' εἶδαν φῶτα μαγεμένα Μὲς σὲ τὸ μάθρο μου βυθό.

Δαῦρα ἀποκοιμισθῆναι πᾶθη, Νανουρίζεται ὁ καιμὸς Στῶν ὄνειρων μου τὰ βᾶθη. Τρέμουν μέσα μου ἀστὶρα πλῆθια Πλάνη γίνεται ἡ ἀλήθεια Καὶ τὸ ψέμμα λυτρωμός.

Εἶμαι τὸ νερό. Κοιμίζω Μέσα μου οὐρανοῦς, Κόσμος βλέπω, Θεοὺς γνωρίζω. Σὺν ἀγάπη καθρεφτίζω Καὶ στοχάζομαι σὰ νοῦς!

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΑΘΗΝΑ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Ἀγαπητοί μου,

Η ΑΚΑΔΗΜΙΑ μας, τὸ προπερασμένο Σάββατο, δεξιώθηκε μὲ μεγάλη ἐπισημοτήτητα τὸ νέο της μέλος, τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Χρυσόανθο Φιλίππιδῃ. Τὸν προσφώνησε πρῶτα ὁ πρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας κ. Μ. Γερούλας, ποὺ ἐξιστόρησε τὴ θαυμασία πατριωτικὴ του δράση, ὅταν ἦταν μητροπολίτης Τραπεζοῦντος στὰ δύσκολα χρόνια τοῦ μεγάλου πολέμου κατόπι ὁ καθηγητὴς τῆς Θεολογίας κι' ἀκαδημαϊκὸς κ. Δ. Μπαλάνος ἀνάλυσε τὸ ἐπιστημονικὸ του ἔργο—εἶναι προπάντων ἡ «Ἱστορία τῆς Τραπεζοῦντος» ποὺ ἡ Ἀκαδημία τὴν εἶχε βραβεύσει πολὺ πρὶν τὸν ἐκλέξῃ Ἀκαδημαϊκὸ—καὶ τέλος ὁ ἴδιος ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, ἀφοῦ τοῦ ἔδωσε ὁ πρόεδρος τὸ δῖπλωμα τῆς ἐκλογῆς του μέσα σὲ κυλινδρική θήκη μενεξελιά—εἶναι τὸ ἀκαδημαϊκὸ χρώμα—καὶ τοῦ φέρεσε τὸ μέγα σῆμα τῆς Ἀκαδημίας μὲ τὴ μενεξελιά ταινία, ἀνέβηκε στὸ βῆμα, γιὰ νὰ ἐκφωνήσῃ, κατὰ τὰ συνηθισμένα, τὸν ἀκαδημαϊκὸ του λόγον.

Ἄ, τί ὠραῖος ποὺ ἦταν ὁ λόγος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου! Πῆρε γιὰ θέμα τὸν χριστιανικὸ πολιτισμὸν στὴν «καθ' ἡμᾶς Ἀνατολή». Κι' ἀφοῦ ὤρισε, γεωγραφικά, ποῖα εἶναι αὐτὴ ἡ «καθ' ἡμᾶς Ἀνατολή»—Ἑλλάδα, Πόλη, Βαλκανική, Μικρασία, ἄλλη ἀπὸ τὴν Ἀπώτερη καὶ τὴν Ἀπώ—ἐξήγησε πῶς ὁ Χριστιανισμὸς, μὲ τὸ ἑλληνικὸ πνεῦμα, μπόρεσε νὰ δημιουργήσῃ ἕνα νέο πολιτισμὸ, μὲ δικὸ του χαρακτήρα, ἐντελῶς διαφορετικὸ ἀπὸ τὸν πολιτισμὸ τῆς Δύσης καὶ κάθε ἄλλον στὸν κόσμο. Γιὰτι αὐτὸ ἔγινε. Ἀπὸ τὰ πρῶτα ἀκόμα χρόνια, ὁ Ἑλληνισμὸς ἀγκάλιασε τὴ νέα θρησκεία καὶ τὴν ἔκαμε γενική, παγκόσμια, ἐνῶ ἀν ἔμενε στὰ χέρια τῶν Ἑβραίων—εἶπε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος—θὰ καταντοῦσε μὲ ἀφῆρη τῆς μωσαϊκῆς θρησκείας καὶ θὰ χανόταν.

Στὸ Βυζάντιο προπάντων, ἀπὸ τὰ χρόνια τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου κι' ἐδῶθε, ἔγινε αὐτὴ ἡ μετουσίωση, νὰ ποῦμε, τοῦ Χριστιανισμοῦ. Οἱ μεγάλοι πατέρες τῆς ἐκκλησίας, ὁ Βασίλειος, ὁ Χρυσόστομος, ὁ Γρηγόριος καὶ τόσο ἄλλοι, εἶχαν σπουδάσει στὰς Ἀθήνας, ἦταν θρεμμένοι μὲ τὴν ἑλληνικὴ σοφία, μὲ τὸ ἑλληνικὸ πνεῦμα, καὶ στὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα ἔγραφαν τὰ κατηχητικὰ τους συγ-

γράμματα, τοὺς πανηγυρικοὺς τοὺς λόγους, τίς θείες λειτουργίες, τίς προσευχὰς καὶ καθέξης. Τὸ ἴδιο κι' οἱ μεγάλοι βυζαντινοὶ ὁμωδοί. Ἔτσι γεννήθηκε μιά ἀξιοθαύμαστη ἑλληνοχριστιανικὴ λογοτεχνία, ἐφάμιλλη τῆς κλασικῆς. Καὶ μαζὶ τῆς μιά νέα μουσική, μιά νέα ζωγραφικὴ, μιά νέα ἀρχιτεκτονική. Ὅλες οἱ Τέχνες ξανάνθισαν στὸ Βυζάντιο καὶ στὴν Ἑλλάδα. Ἀλλὰ οἱ Τέχνες εἶναι τὸ κυριώτερο γνώρισμα ἐνὸς πολιτισμοῦ. Κι' ἕνας πολιτισμὸς ποὺ ἔδωσε στὸν κόσμο μιά Ἁγία Σοφία, δὲν μπορεῖ παρά νὰ εἶναι μεγάλος. Μὰ ἡ Ἁγία Σοφία δὲν ἦταν μόνο τὸ κτίσμα τοῦ Ἀνθρείμου. Ἦταν κι' οἱ τοιχογραφίες της, τὰ μωσαϊκὰ της, τὰ γλυπτά της, οἱ εἰκόνες της, κι' ἀκόμα οἱ λειτουργίες, οἱ ὕμνοι ποὺ

ψάλλουνταν κεῖ μέσα μὲ τὴ μουσικὴ τους κι' οἱ λόγοι ποὺ ἐκφωνοῦσαν οἱ μεγάλοι ἱεροκήρυκες. Πόσες Τέχνες μαζὶ!

Καὶ μαζὶ μὲ τίς Τέχνες, τίς ἑλληνοχριστιανικῆς, ἀνθισαν στὸ Βυζάντιο κι' οἱ ἐπιστήμες—ὅσο μπορούσαν ἐκεῖνο τὸν καιρὸ—κι' ἡ νομοθεσία, κι' ἡ στρατιωτικὴ τέχνη, κι' ἡ βιομηχανία, κι' ἡ ἀγαθοεργία—πόσα φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα!—κι' ὅλα ἐκεῖνα ποὺ διακρίνουν ἕναν πολιτισμὸ. Τὸ Βυζάντιο ἐκπολίτισε καὶ τοὺς γειτονικοὺς τοῦ λαοὺς ποὺ ἦταν ἀκόμα βάρβαροι. Κι' ἀπὸ τὸ Βυζάντιο ὁ Χριστιανισμὸς, μὲ τὸ ἑλληνικὸ πνεῦμα, ἀπλώθηκε εὐεργετικὸς, σοσιαλιστικὸς, ἐκπολιτιστικὸς, σ' ὅλη τὴν «καθ' ἡμᾶς Ἀνατολή»...

Σὺς ἀπαύρατοι ΦΑΙΔΩΝ

ΛΙΛΗ, ΠΑΥΛΗΣ ΚΑΙ ΣΙΑ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

13

Τὸ γαϊδουράκι τῆς κυρὰ-Ρόζας, ἕνα χαριτωμένο κι' ἐξυπνάτατο ζῶο, ἔβρασε ἐκεῖ ἔξω στὸ γρασιδί. Τὰ παιδιὰ, μὲ τὴν ἄδεια τῆς κυρὰς του, πῆγαν νὰ τὸ ἐπισκεφθοῦν. Κι' ἡ ὑποδοχὴ ποὺ τοὺς ἔκανε ὁ Σταχτερούλης—ἔτσι ἔλεγαν τὸ

γαϊδουράκι—ἦταν τόσο θερμὴ, ὅσο ψυχρὴ ἡ ὑποδοχὴ τῆς χελώνας. Ἀφοῦ τοὺς εἶπε κι' ἕνα «τραγουδάκι χωρὶς λόγια», φαντασθῆτε: Γκά! γκα! γκα!...

—Τί καλὸς ποὺ εἶναι! εἶπε ὁ Παυλῆς. Κάνουμε ἕνα περίπατο μαζὶ του; Ἐννοῦ πάνω στὴ ράχη του...

—Ναί, εἶπε ἡ Λιλή, μὰ ποῖος θὰ τὸν καθαιλιέψῃ; Καὶ τοὺς δυὸ μαζὶ δὲν θὰ μὰς σῆκανε μὲ πολλὴ του εὐχαρίστηση.

—Καβαλλίκεψε σὺ ποὺ εἶσαι κορίτσι, εἶπε ὁ Παυλῆς. Ἐγὼ τρέχω, δὲν μὲ νοιάζει.

—Μπα, κι' ἐγὼ τρέχω, εἶπε ἡ Λιλή. Καβαλλίκεψε σὺ ποὺ

εἶσαι ἀγόρι. —Βέβαια, ὁ Παυλάκης πρέπει νὰ καθαιλιέψῃ, εἶπε κι' ἡ κυρὰ-Ρόζα, ποὺ εἶχε τὴν ἰδέα πῶς τὰ κορίτσια δὲν εἶναι γιὰ τέτοια.

Ἔτσι ὁ Παυλῆς σκαρφώλασε στὴ ράχη τοῦ Σταχτερούλη καὶ ξεκίνησαν.

Ἡ Λιλή τοὺς πῆρε ἀπὸ κοντὰ. Στὴν ἀρχὴ τὸ γαϊδουράκι πῆγαινε

μᾶλλον σιγά. Λίγο-λίγο όμως ἐτάχυνε τὸ βῆμα του κι' ἤρθε σιγμῇ πὸν ἔτρεχε πλάτα. Ἐτρεχε κι' ἡ Λιλὴ στὸ πλάι του. Καὶ τὰ δυὸ σκυλάκια ἔτρεχαν μπροστά.

Ἄ, τί ὄμοια εἰκόνα αὐτὴ ἡ γαϊδουροκαβαλλάρια! Κρίμα μόνο πὸν γινόταν στὴν ἐξοχὴ, στὴν ἐρημιὰ, καὶ δὲν ἦταν κανένας νὰ τὴ βλέπη. Γούσιο πὸν θὰ τὴν κἀνατε ἂν εἴσατε σεῖς ἐκεῖ! . .

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

Α. ΚΟΥΠΡΙΝ

Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΤΩΝ ΣΠΟΥΡΓΙΤΩΝ

[Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο]

— Ὑπάρχουν ὅμως λογιῆς-λογιῆς χαρακτήρες καὶ στὰ πουλιὰ, ὅπως καὶ στοὺς ἀνθρώπους. Ὑπάρχουν ἄνθρωποι, πὸν δταν τοὺς ἀδικήσης στήνουν καυγᾶ καὶ μὲ τὴ φωνὴ ἢ καὶ μὲ τὸ ἐξόλο ξεχωρὸν τὴν πίκρα τους. Ἄλλοι ὅμως κρύβουν τὸν πόνο τους βαθειὰ μὲς τὴν καρδιά τους, καὶ σ' ὄλη τους τὴ ζωὴ πονοῦν σιωπηλὰ καὶ μαρμαζώνουν καὶ σιγαλοῦν ὡς ἄτου ν' ἀποθάνουν. Ὑπάρχουν καὶ τέτοια πουλιὰ. . . Κι' αὐτὰ τὰ λυπούμαι πὸν πολὺ.

— Κι' ὅμως κελαιδοῦν στὰ κλουδιά τους, δοκίμασε ν' ἀντιεῖπὴ ὁ ποιητής.

— Τί εἶναι τὸ κελαιδίημά τους στὰ κλουδιά, ἀγαπητέ μου, συγκρινόμενο μὲ τὸ κελαιδίημά τους, δταν εἶναι ἐλεύθερα; Εἶναι γεμάτο πόνο καὶ παράπονο. Πρέπει ὅμως νὰ ξέρη κανεὶς νὰ τὸ ξεχωρίσῃ.

— Καὶ σεῖς ξέρετε νὰ τὸ ξεχωρίζετε; ρώτησε εἰρωνικὰ ὁ ποιητής.

— Μάλιστα! ἀποκρίθηκε ὁ γεροντάκος. Καταλαβαίνω πολὺ καλὰ τὴ γλῶσσα τῶν πουλιῶν. Κοιτᾶτε λ. χ. τὸ κλουβὶ αὐτὸ μὲ τὴν καρδερὶνα. Βλέπετε; Πάνω στὸ κλουβὶ τῆς κἀθῆσε ἕνας σπουργίτης. Συνομιλοῦν. . .

Ὁ σπουργίτης πὸν εἶναι πειρακτῆριο τὴ ρωτᾶ: «Τί κάνεις; Εἶσαι εὐχαριστημένη στὴ φυλακὴ σου;» Κι' ἡ καρδερὶνα ἀπαντᾶ: «Τί νὰ κάνω, ἢ φτωχὴ; Εἶμαι ἐδῶ πέρα πολὺν καιρὸ. Δὲ ξέρεις κανένα τρόπο νὰ μὲ βοηθήσης νὰ ξεφύγω; — Ὅχι, ἀγαπητὴ μου καρδερὶνα. Βιάζομαι. . .»

Καὶ καθὼς βλέπετε πέταξε καὶ χάθηκε. Οἱ σπουργίτες εἶναι πολὺ ἐγωιστές.

— Τί παράξενα πὸν μιλάτε, εἶπε ὁ ποιητής. Καὶ σεῖς παιῖδες εἶστε;

— Ἐγὼ εἶμαι μάγος, ἀποκρίθηκε ὁ γεροντάκος.

Ὁ ποιητὴς τρώμαζε. Μήπως ὁ γεροντάκος ἦταν κανένας τρελλὸς πὸν τσοκασε ἀπ' τὸ φρενοκομεῖο; Ἡ φορεσιὰ του ἦταν τόσο παράξενη! Ὁ ποιητὴς γιὰ νὰ ἡσυχάσῃ λίγο δοκίμασε ν' ἀστεϊεῖσθῃ:

— Μάγος; Ξέρτετε καὶ βγάζετε

κορδέλλες ἀπὸ τὸ λαιμὸ σας; Κοπανάζετε μὲσα στὸ καπέλλο σας τὸ ρολὸί σας κι' ὅστερα ἀντίς γι' αὐτὸ παρυσιάζετε μιὰ γυάλα μὲ χρυσὰ φαρᾶκια ἢ ἕνα τηγάνι μ' ὀμελέτα;»

— Ὅχι, ἀποκρίθηκε ὁ γεροντάκος. Σὰς τὸ ξαναλέω. Εἶμαι μάγος. Δὲν εἶμαι ταχυδακτυλουργός. Εἶμαι ὁ βασιλιάς τῶν σπουργιτιῶν.

— Νὰ σὰς πιστέψω;

— Ὅπως θέλετε. Καλύτερα ὅμως νὰ τὸ πιστέψετε. Κι' ἀκόμα καλύτερα θάταν νὰ πάψετε νὰ κρατᾶτε τὰ πουλιὰ στὰ κλουδιά.

Ὁ ποιητὴς ἔνοιωσε ὡς ἕνα μούδιασμα στὸ κεφάλι του κι' ἀσυναίσθητα ἔτριψε λίγο τὸ μέτωπό του.

— Σὺμφωνοί! εἶπε. Ἄν κἀνετε μπροστὰ μου κανένα θαῦμα καὶ μοῦ ἀποδείξετε ἔτσι πὸς ἀληθινὰ εἶστε μάγος, ὁπόσοιμαί ν' ἀφήσω ἐλεύθερα ὅλα τὰ πουλιὰ μου.

— Ἐχω τὸ λόγο σας; ἔειπε ὁ γεροντάκος καὶ κοίταξε κατὰμματα τὸν ποιητὴ. Ἡ ματιὰ του ἦταν αὐστηρὴ καὶ διαπεραστὴ. Δόσπε μου τὸ χέρι σας.

Ὁ ποιητὴς τοῦ ἔδωσε τ' ἀριστερὸ του χέρι.

— Κοιτάξτε, εἶπε ὁ γεροντάκος. Ἐχω στὰ χέρια μου μιὰ μαγικὴ κορδέλλα καὶ μ' αὐτὴ τυλίγω τὰ δυὸ σας δάκτυλα: τὸν μεσαῖον καὶ τὸν παράμεσον.

Ὁ ποιητὴς κοίταξε. Πραγματικὰ ὁ γεροντάκος κρατοῦσε στὰ χέρια του ἕνα κομμάτι παλιὰς, λερωμένης, σχεδὸν μαύρης ἀπ' τὴν πολυκαιρία κορδέλλας.

Μὲ στενοχώρια του ὁ ποιητὴς παρατήρησε πὸς τ' ἀριστερὸ του πόδι ἄρχισε νὰ τρέμῃ. . .

— Μὴ φοβάστε! εἶπε ὁ γεροντάκος. Δὲ θὰ σὰς κάνω κακό. Εἶμαι καλὸς μάγος. Τώρα θὰ προσφέρω μιὰ μαγικὴ λέξη. Ἐτοιμασθῆτε!

Κι' εἶπε σιγανὰ: «Τσίρι!»

Ὅλοι σας εἶδατε στὸν κινηματογράφο, πὸς γρήγορα ἀλλάζουν οἱ εἰκόνας. Τώρα μὲν βλέπετε μιὰ τρικυμισμένη θάλασσα κι' ἕνα βαπόρι νὰ τὸ δέρνουν τὰ μανιασμένα κύματα καὶ ξαφνικὰ ἔχετε μπροστὰ σας ἕνα πύργο μ' ἕνα ὑπέροχο κῆπο. Τὸ ἴδιο γίνθηκε καὶ μὲ τὸν ποιητὴ. Δὲν πρόφτασε ὁ μάγος νὰ προσφέρῃ τὴ μαγι-

κὴ του λέξη κι' ὁ ποιητὴς βρέθηκε στὴν κορυφὴ κάποιου πανύψηλου δένδρου μὲ πυκνὸ φύλλωμα, κλεισμένος μὲσα σ' ἕνα στενὸ σιδερένιο κλουβὶ, ὅστε νὰ κἀθεταί ζαρωμένος πολὺ. Κάτω, βαθειὰ, μὲν διακρινόταν τὸ σπιτάκι του κι' ὁ κῆπος του. Τριγύρω του πετοῦσαν ἐλεύθερα τὰ πουλιὰ, πὸν ἄλλοτε εἶχε στὰ κλουδιά καὶ πὸν τόσο ἀγαποῦσε. Τώρα μὲν φαίνονταν πολὺ, παράδοξα μάλιστα. Ἡ καρδερὶνα λ. χ. ἦταν μεγάλη ὡς ἕνα ἄλογο. Ἡ τσίχλα ὡς ἕνα ἔλεφαντας καὶ τὸ περιστέρι ὡς γεράκι.

Ὅλα τὰ πουλιὰ πετώντας δίπλα στὸ κλουβὶ τοῦ ποιητῆ ἀγγίζαν μὲ τὶς φτερούγες τους τὸ κλουβὶ κι' αὐτὸ κουνιόταν δεξιὰ κι' ἀριστερὰ πάνω καὶ κάτω, ὡς καράβι, πὸν τὸ σέρνουν τὰ κύματα. Ὁ ποιητὴς ζαλιόστηκε.

Ἐνας γιγάντιος σπουργίτης ἤρθε καὶ κἀθῆσε στὴν κορυφὴ τοῦ κλουβιοῦ καὶ τοῦ ἔκρυψε τὸ φῶς καὶ τὸν ἥλιο.

— Ἐ! Πὸς τὰ περνᾶς αὐτοῦ; τὸν ρώτησε.

(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο)
(Ἀπὸ τὸ Ρωσικὸ) ΛΙΖΑ ΜΑΡΚΟΥ-ΠΙΑΤΑ

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

«Ω, ΝΑ ΠΑΡ' Η ΟΡΓΗ!»

Ὁ ποιητὴς Μιλτιάδης Μαλακάσης ἦταν τότε στὸ Παρίσι. Ὁ συγγραφέας Γεράσιμος Βῦκος, πὸν τρελλαινόταν καὶ ξετρελλαινόταν διαρκῶς, εἶχε βγαῖ ἀπὸ τὸ φρενοκομεῖο κι' εἶχε πάει στὴν Ἀμερικὴ νὰ κάμῃ διαλέξεις. Ἀπὸ κεῖ εἶχε γυρίσει στὸ Παρίσι χωρὶς ἀκόμα νὰ τὸ ξέρῃ κανένας.

Μιὰ μέρα, στὸ καφενεῖο πὸν σάχναζαν οἱ Ἕλληνες, καθόταν ὁ Μαλακάσης καὶ μιλοῦσε ἡσυχὰ μὲ μερικοὺς φίλους του. Ἄξαφνα παρουσιάζεται ὁ μισότρελλος συγγραφέας. Τὸν εἶδε ὁ Μαλακάσης καὶ τοῦ κακοφάνηκε πολὺ πὸν θὰ τοὺς χαλοῦσε τὴν ἡσυχίαν.

— ὦ, νὰ πάρ' ἢ ὀργή! ὁ Βῦκος! λέει στοὺς φίλους του σχεδὸν δυνατὰ.

Ὁ Βῦκος πλησιάζει μὲ τὸ χαμόγελο στὰ χεῖλη. Ὁ Μαλακάσης σηκώνεται— τί νὰ κάμῃ;— νὰ τὸν δεξιωθῇ.

— ὦ, καλῶς ἤρθες! τοῦ λέει σφιγγόντας του τὸ χέρι μὲ διάχυση. Τί κάνεις; Πὸς τὰ πέρασες στὴν Ἀμερικὴ; Εἶς; εὐχαριστημένος;

Κι' ὁ Βῦκος πάντα μὲ τὸ χαμόγελο στὰ χεῖλη:

— ὦρα! . . . λαμπρά. . . εὐχαριστῶ πολὺ. . . Τὸ «νὰ πάρ' ἢ ὀργή» ὅμως. . . τὸ ἄκουσα!

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΣΤΕΡΑΣ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΑΛ. ΒΑΔΙΝ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο—

Καὶ οἱ τοῖχοι τοῦ τζαμιοῦ ἦταν σκεπασμένοι μὲ σημαῖες ἀπὸ κείνες πὸν τὰ ἀλγερινὰ στρατεύματα εἶχαν κυριεύσει ἀπὸ τοὺς χριστιανοὺς στοὺς διάφορους πολέμους πὸν ἔκαναν ἀνάντιον τους.

Ἄμα οἱ τρεῖς μικροὶ καὶ ὁ κ. Περικλῆς βγήκαν ἀπὸ τὸ τζαμί πῆγαν στὸ Νεκροταφεῖο πὸν ἦταν δίπλα καὶ πὸν ἀπὸ πολλὰ χρόνια τώρα δὲν ἔθαφταν πιά. Ἀνάμεσα στοὺς τάφους ὑψανόταν μιὰ μεγάλη ξυλοκερατιὰ. Οἱ Ἀραβες σέβονταν τὸ δέντρο αὐτὸ πάρα πολὺ γιὰ τὴν πιστεύουσαν πὸς ἕνα γράφι κανεὶς στὰ φύλλα του μερικὲς μαγικὲς λέξεις περνᾶει ὁ πυρετός.

Τὰ παιδιὰ ὅλο χαρὰ καὶ περιέργεια ἔβλεπαν τὰ παράξενα ἐκεῖνα πράγματα.

Κρίμα πὸν φεύγετε κίβλας αὔριο τὸ πρωί, εἶπε ὁ κ. Περικλῆς, εἰδηρὴ θὰ σὰς ἐγύριζα παντοῦ. Δὲν πειράζει ὅμως, θὰ τὸ κάνουμε ἄλλη φορὰ δταν γυρίσετε ἀπὸ τὸ Βούφαρικ νὰ μᾶς δῆτε. Τώρα καιρὸς νὰ κάμε στῆς κυρίας Ποτελοῦ. Καὶ μὲ τὸ καλὸ πὸν σὰς θέλω μετὰ τὸ φαγητὸ μὴν ἀργήσετε νὰ πλαγιαίσετε, γιὰ τὴν αὔριο στις πεντέμισο τὸ ἀργότερο πρέπει νὰ βρισκόσαστε στὸ πόδι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'

Τὴν ἄλλημέρα τὸ πρωὶ στις ἔξη ἀκριβῶς οἱ τρεῖς μικροὶ καὶ ὁ καλὸς τους φίλος βρέθηκαν στὸ σταθμὸ τοῦ σιδηροδρόμου. Τὸ βαγόνι ὅπου ἀνέβηκαν ἦταν γεμάτο ἀπὸ Ἀραβες καὶ Καδύλους πὸν μιλοῦσαν ζωηρὰ κι' ἔβγαζαν τὸ κεφάλι τους ἀπὸ τὰ παράθυρα.

Ἀπὸ τὸ τραῖνο ἔτρεξε εἰκοσι λεπτὰ τῆς ὄρας κοντὰ στὴν παραλία, ἔστριψε μονομιάς κατὰ τὰ δυτικὰ καὶ μπῆκε στὴν περιφημὴ πεδιάδα τοῦ Μιτιδά.

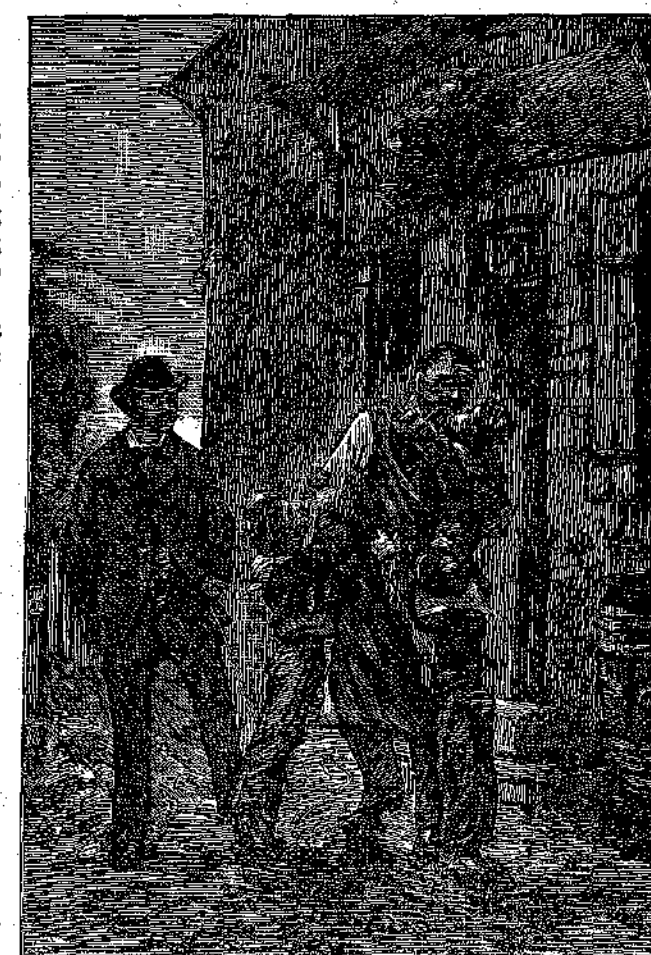
Κακαμεῖς ἀκριβῶς στὴν πεδιάδα αὐτὴ βρισκεται τὸ Βούφαρικ ὅπου ἔφθασε σὲ λίγο τὸ τραῖνο.

Ὁ σταθμὸς ἦταν ἔξω ἀπὸ τὸ χω-

ριό. Ἐταῖ οἱ φίλοι μας πῆραν τὸ μεγάλο δρόμο πὸν ἦταν φυτευμένος μὲ πλατάνια γιὰ νὰ πᾶνε στὸ Βούφαρικ.

— Βλέπεις, Γιάννη μου, εἶπε ὁ κ. Περικλῆς, αὐτὸ τὸ χωριὸ πὸν σήμερα εἶναι τόσο εὐτυχημένο ἦταν ἄλλοτε τὸ χειρότερο μέρος τῆς Ἀλγερίας σὲ τέτοιο σημεῖο μάλιστα, ὅστε νὰ τὸ λένε «Νεκροταφεῖο».

Σὲ λίγα τὰ παιδιὰ καὶ ὁ κ. Περικλῆς περνοῦσαν μπρὸς ἀπ' τὴν ἐκκλησιὰ πὸν ἦταν μὲσα σ' ἕνα διασ-

«Θεῖς Θωμά! Καλὲ μας θεῖς!»

κι ἀπὸ φοινικίες. Καὶ ἀφοῦ περπάτησαν ἀκόμη λίγο βρέθηκαν στὴν πλατεῖα μὲ τὰ μεγαλόπρεπα σκιερὰ πλατάνια τῆς.

Ἐκεῖ γινόταν τὸ παζάρι τοῦ Βούφαρικ καὶ ἦταν μαζεμένοι πολλοὶ Ἀλγερινοὶ μὲ τὰ παράξενα ντυσίματά τους. Φωνὲς γέμιζαν τὸν ἀέρα. Οἱ πουλητὲς διαλαλοῦσαν τὰ ἐμπορεύματά τους, καὶ οἱ φωνὲς τους ἀνακατεύονταν μὲ τὰ βελάσματα, τοὺς χρεματισμοὺς καὶ τὶς παραπονιάρικες φωνὲς πὸν ἔβγαζαν οἱ γκαμήλες.

Τὸ παζάρι τοῦ Βούφαρικ ἦταν

σπουδαιότατο. Οἱ ντόπιοι ἔρχονταν ἀπὸ τὰ διάφορα μέρη καθάλας στ' ἄλογα τους, στὰ γαϊδούρια τους ἢ καὶ στὶς γκαμήλες τους, ἄλλοι γιὰ νὰ πουλήσουν κι' ἄλλοι γιὰ ν' ἀγοράσουν. Καὶ οἱ δοσοληφίες ἦταν πολλές.

Ὁ τόπος ἦταν γεμάτος ἀπὸ ζῶα ἄλογα ἀραβικὰ, μουλάρια, γαϊδουράκια, γκαμήλες πὸν περιέμεναν τὸν ἀγοραστή. Τὸ πὸν ἀλλόκοτο ζῶο ἀπ' ὅλα αὐτὰ ἦταν οἱ γκαμήλες.

Ὅλα τους εἶναι παράξενα. Ἡ περπατησιὰ τους, τὸ κορμί τους, ὁ χαρακτήρας τους. Ὅταν τὶς βλέπατε νὰ περπατοῦν νομίζατε πὸς περπατοῦν γιὰ τὸς κάνει κέφι, ἐνῶ τὸ ἄλογο φαίνονταν ὡς νὰ θέλῃ νὰ σαγκάσῃ τὸ χαλινάρι του, καὶ νὰ φύγῃ καὶ τὸ κακόμοιρο τὸ γαϊδουράκι πῆγαινε ταπεινὸ καὶ ὑπομονητικὸ, πὸν σοῦ κάνει λύπη.

Τὰ παιδιὰ πὸν ἔβλεπαν γιὰ πρώτη φορὰ γκαμήλες ὡς νὰ φοβήθηκαν λίγο δταν τὶς εἶδαν ὀλόκληρο πληθὺς ὀλόγουρά τους. Ἄλλες καθόνταν σοβαρὲς στρέφοντας δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τὰ μεγάλα γυσταγμένα τους μάτια, ἄλλες ἦταν ὀρθιες κι' ἐπήγγιζαν ἀπάνω κάτω, γυρεύοντας νὰ πιάσουν μὲ τὰ μεγάλα κρεμαστὰ χεῖλια τους κανένα φύλλο ἀπ' τὰ δέντρα.

Τὰ παιδιὰ τὰ εἶχαν χάσει. Ὁ μικρὸς Φραγκίσκος μάλιστα τόσο πολὺ τὰ εἶχε σαστίσει, πὸν χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ ἔμεινε πίσω, ἐνῶ οἱ τρεῖς ἄλλοι εἶχαν προχωρήσει πολὺ. Ὅταν κάποια στιγμή κατὰλαβε πὸς εἶχε μείνει μονᾶχος ἔτρεξε νὰ τοὺς προφτάσῃ, δταν μιὰ γκαμήλα βρέθηκε μπροστὰ του καὶ χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ τοῦκλεισε τὸ δρόμο.

Τότε πιά ὁ Φραγκίσκος ἀπὸ τὸν τρόπο του τὰ ἔλασε ὀλότετα καὶ δὲν ἤξερε τί νὰ κάμῃ. Ἐνῶ λοιπὸν θὰ μπορούσε νὰ δώσῃ μιὰ καὶ νὰ περάσῃ κάτω ἀπὸ τὴν κοιλιά τοῦ ζώου, πῆδησε κατὰ πίσω μὲ τὴν ὄσμη, πὸν ἔπεσε ἐπάνω σὲ μιὰν ἄλλη γκαμήλα πὸν καθόταν κατὰ γῆς κι' εἶχε τεντώσει τὸ λαιμὸ τῆς. Καταλαβαίνετε τώρα τὴν τρομὰρα τοῦ Φραγκίσκου δταν ἀισθάνθηκε ἔξαφνα κοντὰ πὸν τὴν ζεστὴ ἀναπνοὴ τοῦ ζώου. Γυρίζει τὸ κεφάλι του καὶ τί νὰ εἶδῃ;

(Ἀκολουθεῖ) ΚΙΜΩΝ ΑΛΚΙΔΗΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Χ Α Ρ Ε Σ

Όταν να παίρνουνε ζωή της νεότης
[μου είδα οι πόθοι]
Και τόνειρο να γίνεται μία λατρευτή
[ἀλήθεια,
Πρός τα ούρανια ο λογισμός από ευ-
[τυχία υψώθη
Και η καρδιά φτερούγισε χαρούμενη
[στά στήθια.
Τότε πετώντας στα φτερά του πιδ γλυ-
[κού όνειρου,
Ξανοίχτηκα και γνώρισα μία άγνωστή
[μου πλάση,
Κι' ένοιωσα την τρανή δημοφιλία, τη
[γιορτιά του άπειρου,
Έζησα τότε μία ζωή που ένα όνειρο
[είχε πλάσει.

Κι' όταν το χέρι μπόρεσε καθ' όμορφο
[γιά δρέψω
Μέσα στής μέθης τη χαρά, τότε πλο-
[στά μου είδα
Νά παίρνουνε μία-μιά ζωή κάθε δική
[μου σκέψη
Κι' ανάλαφρα με λίκνισαν ή πιδ μεγάλη
[έλπίδα.

Λευκή Καμелиа [B]

ΤΟ ΠΑΛΙΟ ΜΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟ

Προχθές σκαλίζοντας στην βιβλιοθή-
κη του αδελφού μου, άνοιξα στα με-
γάλα βιβλία, βρήκα κι' ένα μικρό δι-
κό μου βιβλιαράκι: Τό άναγνωστικό
της πρώτης δημοτικού. Ήταν ντυμένο
με ένα μπλε χαρτί κτηνισμένο από την
πολυκαυρία και έγραφε απέξω με άκα-
νόνηστα γράμματα «Κάτε».

Με τί συγκίνηση πήρα στα χέρια μου
το βιβλιαράκι αυτό, που τότε θυμάμαι,
μόλις έβγαλα την πρώτη τάξη, το πέ-
ταξα με τόση περιφρόνηση.

Η καλή μου όμως μητέρα το περι-
μάζεψε στην βιβλιοθήκη του αδελφού
μου. Αρχίζω τώρα να το φυλλομετρώ.

Κάθε γραμμούλα, κάθε μολυβιά, σε
κάθε του άκρούλα μου φέρνει και μία
γλυκύη ανάμνηση: Νά, ίδες εδώ. Εί-
ναι γραμμένα τρία όνόματα «Κάτε»,
«Μαρία», «Λουλού».

Έκανα άνασκαφή στο μυαλό μου για
να τα θυμηθώ. Ήταν δυό κοριτσάκια,
φίλες μου και συμμαθήτριές μου, δικού
καθόμαστε στο ίδιο θρανίο. Έξακο-
λουθώ το φυλλομετρημα και γεμίζω την
ψυχή μου από την μακρινή ήχώ άθώων
καιρών, που έβρισκα με το χόρονο το
πέρασμα. Τώρα σταματώ σε μία από
τις τελευταίες σελίδες με κόκκινο με-
λένι γράφει:

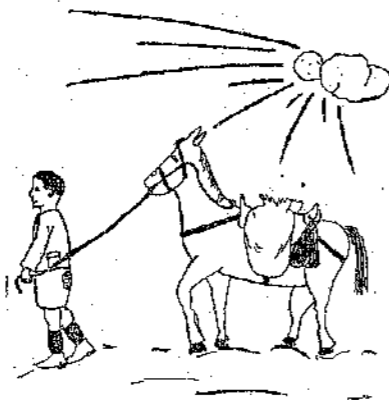
«Η Κάτε σήμερα θα πάρη μηδέν
διότι δεν έχει γράψει».

Ω, μ' αυτό είναι της κυράς Δένης
της δασκάλας μου, που τώρα είναι πε-

θαμένη. Θυμήθηκα την συνήθειά της,
που όταν δεν είχαμε γράψει, έστελνε
τά μαντάτα μας στους γονείς μας.
Βιβλιαράκι μου, που με τόση συγκί-
νηση θα σε φυλάξω στη δική μου βι-
βλιοθήκη, τί κι' αν θάγης εκεί παρθε
βιβλία πιδ χονδρά και πιδ σοβαρά; έ-
σύ θα έχης τά πρωτεια. Τί κι' αν δε σε
άνοίξω ποτέ να σε διαβάσω. Θα σε ά-
νοίγω για να σε βλέπω και να θυμού-
μαι πως κάποτε ήσουν και σύ σύντρο-
φός μου. Θα έχης την άγάπη μου.

Μικρή Πριγκίπισσα [B]

ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Ο μικρός άγωγάτης
Σκίτσό του Σπυργίτη

ΤΟ ΠΑΛΙΟ ΜΟΥ ΣΠΙΤΙ

Έτυχε να περάσω νύχτ' από κει.
Ήμουνα με άλλους, Γύρισα το κοι-
τάξα και χαμογέλασα λυπημένα.

— Έ, το σπίτι σου τόδες πως έγινε;
— Ναι, μουρούρισα.
Πως το θυμάμαι.

Μονόπατο. Μιά σιδερένια πόρτα σκου-
ριασμένη, παλιά, που όταν την άνοιγες
έβγαζε' ένα παραπονετικό ήχο στεργ-
κό και σύγχρονα βαρύ.

Θύμησης, Άληθινά, τί ξέγνοιαστη ή
ζωή μου τότε, ούτε σχολείο, ούτε λύ-
πες. Θυμάμαι την καλιά του αλλή, του
μαγκανοπήγαδο, τις πρασινάδες, όλα. Τί
όρατο που ήταν. Μά τώρα;

Ό μικρό φτωγικό μου σπίτικι, άτε-
χνο μά γραφικό, σύ που είδες τά πρώτα
χρόνια της ξένοιαστης ζήσης μου. Σύ
που άντικρισες τη γέννησή μου, τις πρώ-
τες χαρές και τις λύπες. Σύ που άκου-
σες τις πρώτες μου λέξεις. Σύ που ά-
κουγες τό νανούριμα που μου ψέλναν.
Σύ που μ' άγκάλιασες με τ' άόρατα χέ-
ρια σου. Σύ που με ζέτανες τό κούα
βράδυα του χειμώνα. Σύ που με προ-

φυλάξες απ' τ'όγρια ξεσπάσματα της
φύσης. Ό πως έγινες φτωχό μου σπίτι.
Πως σ' έκανα ο πολιτικός; τριώροφο
με μάραμα, με ρολά, με ηλεκτρικά
κουνούνια.

Καλό είναι κι' αυτό, δεν λέω, μά σαν
κι' έκείνο. ... Φτωχό μου σπίτι.

Διαβάτης [A]

ΠΑΙΧΝΙΑΙΑ

Σήμερα καθώς άνασκάλευα ένα ντου-
λάκι με παλιά πράγματα βρήκα κει
μέσα δυο παιχνίδια είχαν γλυτώσει από
τότε. Από τότε που ήθελα να κάνω
την άνατομία μιδς κούκλας, να δω τό
κεφάλι ενός άρνιού αν είχε μέσα μυα-
λό — τί άπογοήτευση, βρήκα μονάχα ά-
χυρα — να τροβήξω ώσπου να τό ξε-
ριζώσω τ' αυτιά ενός συμπαθητικού
γαϊδουράκου.

Τά βρήκα όλα, άλλα βαρειά τραυμα-
τισμένα, άλλα λιγώτερο, και άλλα κα-
θόλου. Είχαν όλα τους μία μυρωδιά,
που καθώς άνοιξα τό ντουλάκι με περι-
είλουσε όλόκληρη και μ' έκανε να
νοιώσω ένα σφιγμένο στην καρδιά. Ήταν
ή μυρωδιά των παλιών πραγμάτων, των
άχρηστων, των πεταγμένων, των παρα-
μελημένων. Τά γαλανά μάτια της κού-
κλας, τά καστανά του γαϊδουράκου, τά
γαμάτα άγνοια — άλήθεια πόσο πετυχη-
μένα ήτα αυτά — μάτια του άρνιού με
κοίταζαν ... σιγανά, σαν να έχόταν
από κάπου μακριά άκουγα ένα «θυμά-
σαι;» Ναι, θυμάμαι, τότε όταν πίστευα
πως ή άχυρένια κούκλα ήταν ζωντανή,
τότε που κουβέντιαζα μαζί της ώρες ά-
τελειώτες. Μά και μέσα στα γαλανά
μάτια της κούκλας μου φάνηκε πως εί-
δα μία μοιφή. Ναι, αλλά έγω δεν φταίω
αν δεν μπορώ να μιλά, να παίζω μαζί
της, να τη χαϊδεύω. Μάλιστα άδμουν
τόσο εδχαριστημένη να μπορέσω να
σιάξω την ξεδιπλωμένη μουύλα της με
φροντίδα, με άγάπη. Άνασκάλευα ά-
κόμα και άλλους συντρόφους του παλιού
καιρού, αλλά όλα είχαν κει τό πεθα-
μένο και τότε με μιάς έκλεισα τό
ντουλάκι.

Τοιγανοπούλα της Έρύσσου [B]

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ό κατεργαράκος μικρός ύπηρέτης
κάνει σ' ένα σπίτι τις συμφωνίες του.
— Και τί μισθό θέλεις; τον εω-
τόν.

— Αν θα φωνίξη άλλος, άπαντ', θα
μου δίνετε τρακόσιες δραχμές' αν θα
φωνίξω έγω, θα μου δίνετε μόνο δια-
κόσιες
Βασίλισσα Νεφερίτις.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ

Άθήναι, 43 εδδες Εδριπίδου
την 19 Φεβρουαρίου 1940

ΜΕ τό φυλλάδιο τοδτο τελειώνει ή πρό-
τη τριμήνια του 6του χρόνου μου' (δ δια-
πλαστικός χρόνος, έστετε, αρχίζει δεκέμ-
βρη). Οι τριμήνια λοιπόν συνδραμηται τό-
ρα πρέπει να αναθεωραουν. — Τό άρχόμενο, πρῶ-
το του Μαρτίου, θα είναι δωδεκάσελιδο.
Έκτός από την «Ιστορία» του Άνανία,
τά «Νέα και Περσέρτα» κτλ. θα έχη πάλι
ένα διήγημα της 'Ιριση — περιττό να σεξ
τό συστήσω — και τ' Άποτελέσματα του
Διαγωνισμού Τυπογραφικών Λαθών.

Στη σημερινή Σελίδα Συνεργασίας δημο-
σιεύεται κι' ένα σκίτσο του μικρού Σπυργί-
τη. Με πάση συγκίνηση τό βλέπω, πόσα
μου θυμάται! ... Γιατί ο Σπυργίτης εί-
ναι γιός του παλιού μου Κεντεσιού, του
παρίφημου Σαμ. Σαμ., που από μένα
άρχισε τό καλλιτεχνικό του στάδιο, όταν
ήταν παιδί, και τόσα ώρατα του γελοιο-
γραφικά σκίτσα άδημοσιεύθηκαν σε φυλλά-
διά μου δυο χρόνια ήταν συνδραμητής. Τό
ταλέντο του, φαίνεται, τό εκληρονόμησαν
τά παιδιά του' γιατί κι' ή μικρή του κό-
ρη Ζωγράφει, που έστειλε μάλιστα κι'
αυτή ένα σκίτσο άρκετά καλό, που ύστερα
σε όμως ως σύνθεση, και της είπα να μου
στείλη άλλο καλύτερο.

Μαρίνα Ζορέλλι, δ κ. Φαίδων έλαβε
τό καλό σου γράμμα και σ' εδχαριστεί
θυμήθηκε την όνομαστική του γιορτή. Από
τότε ή καίμενος είχ' κι' ένα μεγάλο πέν-
θος — θα τό είδες... Η Βασίλισσα Νεφε-
ρίτις ήταν στο γραφείο του όταν έφτασε τό
γράμμα σου, κι' έτσι τά χαρτεριόματα σου
διαβιβάσθηκαν άμέσως. Θα σοβ γράψω.
Εδωσθηγη Ψυχή, αυτό ήταν ελεύθερο
και σοβ τό ενέκρινε. Εδχαριστήθηκα πολύ
από τη γνωριμία σου και τό πρώτο σου
γράμμα κι' έλπίζω να μου γράψης συχνά.
Διάβασα και την Ιστορία σου με τη φίλη
σου. Μου φαίνεται πως, άφοδ την άγάπη,
δεν είναι δόσκολο να τό ίδη κι' έκείνη κι'
ή παρεξήγηση να λείψη. Γιατί νακούη τις
έλλες κι' όχι σένα την ίδια; Θα μπορού-
σες ίσως να της γράψης κι' ένα γράμμα.
Κερόμια, Σίφωνα, ετιαν είδα να μου
γράψης πως δεν σ' άδημοσιεύσει άκόμα
«Άσκηση, γιατί θυμόμου πως έλαβα τη
Συλλογή σου από τις πρώτες. Ύστερα όμως
είδα την ήμερομηνία του γράμματός σου
και ονηθήθα. Η σειρά της Συλλογής σου
ήρθε λίγο άργότερα από την ήμερα που
μου έγραψες και δεν είχες ιδεί άκόμα την
«Άσκηση» που σοβ δημοσιεύσει. Δεν άμφι-
βάλλω πως θα γράφεις κακά στους διαγω-
νισμούς. Άλλη μία φορά άκόμη — τον Ιού-
νιο — και κατόπι. ... άκαθηρατικός πολίτης.
Τί χαρά!

Χαίρω, Νεφροτόργουδο, που σοβ έρε-
σαν τά γωνιόματα του Πεντάθλου εχωρίς
δδσκολα κρυπτογραφικά και μεταφράσεις
από πολύ άρχαία ελληνικά». Κι' έγω έλ-
πίζω να λάδουν μέρος πολλοί αυτή τη
φορά και τό Πένταθλο να καθιερωθή δρι-
στικά. Για τό κομμάτι που λέξ δεν θυμού-
μαι τώρα, όπωσδήποτε θα διαβασθ' και
θα κριθ' με τη σειρά του τό σημερινό. Ε-
πίσης δεν θυμούμαι αν έλαβα Συλλογή
από τον Κ. Α. Με τόνομα του την έστει-
λε ή με ψευδώνυμο;

Διάβασα, Σίδηρε Λοξή, τό άπόσπα-
σμα αυτό από τη μεταφρασή σου του πλα-
τωνικού «Κρίτωνος». Πολύ κακά άποδίδεις
τό νοήματα στη δημοτική, μόνο τό ύφος
σου δεν έχη: έληγ τη γλαφυρότητα που θα
χρειαζόταν. Όπωσδήποτε, διάλεξε εν άλλο
άπόσπασμα, πιδ ένδιαφέρον, να μου τό
στείλης για τη Σελίδα, μπορεί να εγκρι-
θ' ή. Τη συνδρομή σου δεν μου την έφερα
άκόμη ο έδωδερφός σου, ώστε έαναγρά-
φε του.

Μεγάλη βέβαια ή έλλειψη σου, Πλοία-
ρχε Νέμε; αλλά όχι και... για έξολο. Η
επικρίσιμη της έμολογίας σου πός μόνο
από άμέλεια έκαμες να μου γράψης τό-
σον καιρό, μά κάνει να σε συχωρέσω, και
μόνο να σοβ συστήσω να μην είσαι πιδ
τόσο άμελής. Άλλωστε αυτό μου τό υπό-
σχασαι και σύ. Χαίρω που σοβ άρθεσι τόσο
ή έφτετανή μου βλη κι' εδχαριστώ για τις
εχέες.

Εδχαριστώ πολύ για την άνανέωση,
Τοιγάνικο Βιολί. Θα είδες βέβαια την
έγκριση του ψευδώνυμου σου. Τό κομμάτι
σου θα τό διαβάσω με τη σειρά του και
θα σοβ πδ. Φιλησέ μου τη μικρή σου ά-
δελφή που διαβάζει με τόση εδχαριστοση
τη «Διλή» της κυρα-Μάρθας. Ό, φαντά-
ζομαι τη χαρά σου όταν πήρες από τον
βιβλιοδέτη τους έξη τόμους μου που σοβ
είχε δώσει και τους τοποθέτησε στη βι-
βλιοθήκη σου. Έξη τόμοι είναι κει τί,
και βέβαια χρόνο με τό χρόνο θα πλη-
θαίνου...

Συμφωνώ, έχω μου μαζευτεί τέσσο-
ρα γράμματα σου, από τό τελευταίο του
Ίανουαρίου ως τό τρίτο του Φεβρουαρίου
Σε πιδ να σοβ πρωτοαπαντήσω; Στό τε-
λευταίο βέβαια. Άλλ' αυτό τό έγγραφε
με... συμπαθητική μελάνη και πρέσει να
τό βάλω στη φωτιά για να τό διαβάσω.
Έγω καιρό, παιδί μου, για τέτοια πράγ-
ματα; Και που να τη βρω τη φωτιά;
Θέλει κάρθωνα κι' έγω μαγειρεύω με
γκάζι... Παρορθίζομαι λοιπόν σ' αυτά
που μου γράφεις από πίσω: Γιατί τό «εις
δύος έπιστολάς» δεν ανταποκρίνεται; Μοδ
φαίνεται πως ανταποκρίνεται. Ναι, να μου
στείλης εικόνας παιδιών από τό γερμανικό
αυτό περιοδικό. Τό ποιήμα του Κ. Μ. δεν
αίχεται τίποτα. Μόνο τό πρώτο τετραστιχο
είναι καλοούτιμο. Άλλά τό τελευταίο εί-
ναι γελοίο:

Σκόρο, σ' σαι βασίλισσα
των βορείων Σκορδάων.
Δεν είσαι όμως γετόνοσσα
των νοτίων Κυκλάδων.

Διάβασα, Μιρόντα, στο μεγάλο σου
γράμμα τά «παραγμένα» σου από τό κα-
λοκαίρι ως σήμερα κι' εδχαριστήθηκα πολ-
λό. Άφοδ στό σχολείο σου δεν δέχουσαι
πιδ κοριτσά, κακά έκαμες που πήγες σε
δημόσιο. Σε ώφέλησαν πολύ οι εξετάσεις
που όποχρωσθήκες να δάσως, και θα μελέ-
τησες κακά άφοδ πέρασες με 19 1/2. Σε
συχαίρω και για τις προόδους στο πιάνο.
Για να παίζης και στο Ραδιοφωνικό Σταθ-
μό, θα π'η πως διαπρέπεις. Η άλήθεια εί-
ναι πως έχεις και λαμπρό καθηγητή, τον
κ. Σκόρο.

Βεβαιότατα, Πιότης-Πατρίς, κι' όταν
δεν βραβεύεται κανένας σ' ένα διαγωνισμό,
ώφελεται και μόνο που έλαβε μέρος, και
μάλιστα όταν ο διαγωνισμός είναι τό Πεν-
τάθλο που θέλει τόση μελέτη. Χαίρω που
είσαι ή πρώτη στην τάξη σου κι' εδχομαι
να διατηρήσης αυτή τη θέση ως τό τέλος
των σπουδών σου. Πολύ θα εδχαριστήθ' ή
κ. Φαίδων να σε γνωρίσω και μπορείς να
έλθης όταν θέλεις, είτε μόνη σου είτε με
την άγαπητή σου φίλη Μασούλη.

Δ. Άνδρουτσόπουλε, στείλε άλλο ψευ-
δώνυμο προς έγκριση, γιατί αυτό που προ-
τείνας δεν είν' ελεύθερο. Χαίρω που άπο-
φάσισες να μου γράψης για να μου π'ηξ
πόσο μάγαλός. Ό «Κισοτέρας» θα βιαστέ-

έη όλο τό χρόνο, ή «Πριγκίπισσα» θα τε-
λειώση νωρίτερα και θα την διαδεχθ' ή
έλλο. Τό τετράδιο των Άσκήσεων μπο-
ρεί να είναι γραμμένο κι' από τις δυό μεριές
κάθε φύλλου, φτάνει να είναι τοακτισμένο
στη μέση (ήμικλισσο) ώστε όριστερά να
γράφεται ή «Άσκηση, και δεξιά, αντίκρυ
της, ή λύση. Μπορείς με σοβ τό στελεχ
είτε μέσο σε μεγάλο φακέλλο, άνοιχτό,
είτε τυλιγμένο σε ταινία, όπως λαβαίνεις
τό φυλλάδιο μου, και να γράφης απέξω
«χαϊρογράφο», για να πληρωσης λιγώτερα
ταχυδρομικά. Αν κι' ή προθεσρία πέρασε,
έπειδή δεν μπόρεσα να σοβ άπαντήσω ά-
μέσως για τό ψευδώνυμο, θα σε περιμένω.

Χαίρω πολύ για τη γνωριμία, Άνούνη-
μη Διαπλάσοπούλα. Αυτό, καθώς θα εί-
δες, σοβ ενέκρινε, σοβ έστειλα τέν 'Οδη-
γό, και, σαν «πιστή όπαδός» μου, έλπίζω
να μου γράψης συχνά. Όταν θα μου στεί-
νης Μ. Άγγελα προς δημοσίευση, όπο-
γράμμάς με μία παχειά γραμμή τις λέξεις
που θέλεις να γίνουν με παχέα στοιχεία,
και με δυό ή τρεις λαπτάς παράλληλες
δύος θέλεις να γίνουν με καραλλά. Έτσι
κάνω κι' έγω στα χαϊρογράφα μου που
στέλνω στο τυπογραφείο, κι' ο στοιχειο-
θέτης, που ξέρει αυτά τά συνήθημα έ-
κτελεί.

Και τό δικό σου πρώτο γράμμα, Κάτα,
(θα είδες πως αυτό τό ψευδώνυμο σοβ εν-
έκρινε) πολύ μ' εδχαριστοσε. Γράφεις ώ-
ρατα κι' έλπίζω πως και τό κομμάτι που
θα μου στείλεις για τη Σελίδα θα είναι
καλά. Από κάποια παρεξήγηση βέβαια σε
γράψω στην ταινία σου «κρίλα». Δεν συμ-
φωνώ όμως με μία παχειά σου πιδ δεν εί-
σαι άκόμα ούτε «σωστή δεσποινίς». Συμ-
φωνώ μαζί σου πως έγκ κορίτσι είθ χρο-
νών, και φηλό σαν κι' ενα, είναι...
Ό κ. Φαίδων εδχαριστήθηκε πολύ που,
μόλις «άρπάξες» από τον ταχυδρομο τό
φυλλάδιο μου, την Έπιστολή του κοιτάξεις
πρώτα να βρής και τη διαβάζεις δυό και
τρεις φορές. Ναι, μπορείς να βρής καμιά
μέρα στο γραφείο μου, να βρής στο σπίτι
του και να τον γνωρίσης.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δεν εγκρίνεται, ούτε άνα-
γεώταται, εν δεν συνοδεύεται από τό δικαίωμα,
δρ. 10. — Τό έγκριμένο ή άνανεώσιμο ίσχύουσι
ως την 30 Νοεμβρίου 1940. Όσο συνοδεύεται από
Α. άνώνυμο σε άγρία, και σε από Κ, σε κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Νόμα, κ. (ΑΧ).
Κάστα-Ντίβα, κ. (ΟΑ). «Ασούληπτες
Σκίες», (Σύλλογος). Στοιχειώμενο Γε-
φύρι, κ. (ΕΠ). Στοιχειώμενος Πύργος,
κ. (ΙΓ). Στοιχειώμενο Καράβι, κ. (ΜΑ).
Στοιχειώμενο Δάσος, κ. (ΝΙ). Στοιχειω-
μένος Κάβος, κ. (ΠΧ). Νεραντζούλα
Φουντωτή, κ. (ΒΚ). Θεσσαλονικεύς, ά.
(Χ+Ψ=2). Άνούνη Διαπλάσοπούλα,
κ. (ΔΠ). Μπόεμ, ά. (ΑΚ). Ίερόλογίτης,
ά. (ΝΚ). Μυρωμένο Κρινάκι, κ. (ΑΚ).
Κορφατοπούλα, κ. (ΒΖ).

Άνανεώσεις Ψευδωνύμων: Τίχ-
τάχ, κ. Στάβη, κ. Κυπριακό Μενε-
ξεδάκι, κ. Νεράιδα του Δάσους, κ.
Μάγκας της Φιλοθέης, κ. Μύρια Φτέρη,
κ. Χιόνι, κ. Νέλλη, κ. Αλγαιοκελαγίτης ά.

Η Διάπλασις άποξέεται τους φίλους
της: Παπίνου (μετά χαρπ' σοβ ενέκρινε
τό ψευδώνυμο και σοβ έστειλα τέν 'Οδηγό'
τό πρώτο μου) Σπυργίτη του Αίγαίου
(έλαβα' εδχομαι κάθε προκήτη στο Σύλλο-
γο των «Αρματολόγων») Γλυκειά' Ήπει-
ρωτοπούλα (έλαβα, εδχαριστώ' σοβ ενέ-
κρινε τό ψευδώνυμο και έλπίζω παρ' έ-
λα σου τα μαθήματα να μου γράψης κά-
που-κάπου' δεν άμφιβάλλω πως στους δικ-

γωνισμοὺς θὰ πῆγες πολὺ καλά· σ' εὐχαριστοῦν καὶ ὁ κ. Φαίδων Δούβαν καὶ Νίαν ἀσπάζομαι) **Κέρβερον** (αὐτό, καθὼς θὰ εἶδες, σοὺ ἐνέκρινα γιὰ τὴς Ἀσκήσεις γίνεσαι Διαγωνισμοὺς καὶ καθένας στέλνει Συλλογὴ δλόκληρη) ὥστε ὁ Δεξιγράφος σου ἀπαράδεικτος· ἀργότερα, θὲν θὰ προκηρυχθῆ νέος Διαγωνισμός, γιὰτὶ τοῦ τρέχοντος ἔληξε ἡ προθεσμία, θὰ στείλῃς καὶ σὺ Συλλογὴν) **Δυσκόπως** (αὐτὸ σοὺ ἐδωλέξα' ἐπέβλεψον νάφησης πιά τὸ «ἄσος κ' ἀπύριον» καὶ νὰ μοῦ γράψῃς ὅπως πρώτα σταῖλε μου κ' αὐτὰ τὰ ρομανικά, θὰ εἶναι, πιστεύω, ἐνδιαφέροντα· ἀλλὰ νὰ τὰ κάνῃς μικρὰ γιὰ τὴ Ψελίδα· περιττὸ νὰ σοῦ πᾶ πόσο χάρηκα πὸ ἐλαθε γράμμα σου, ζῶτω καὶ μικρὸ, ὅστερ' ἀπὸ ἕνα χρόνον σιωπῆς) **Μυρτώ** (τὸ ἀνανέωσα· δὲν ἀμφιβάλλω πὸς οἱ βαθμοὶ σου θὰ εἶναι λαμπροὶ· περιμένω καὶ κομμάτι σου γιὰ τὴ ψελίδα· πολὺ καλλιτεχνικὸ τὸ μπουκατάκι πὸ μοῦ ζωγράφισες στὸ γράμμα σου· γιὰ τὸ «μεθαύριο» μὲ ρῆτῃσιν πρὸ πολλοῦ καὶ κάποιος ἄλλος καὶ τοῦ εἶπα πὸς ἴσως ἔγινε κατ' ἀναλογία ἀπὸ τὸ «μεθεσπομένη», πὸ αὐτὸ εἶναι κανονικό, γιὰτὶ τὸ «εσπομένη» δασύνεται) **Δούκα** **Υορκέζον** (ἐλαθε, εὐχαριστῶ τὸ φευδῶνιμο σοῦ τὸ φυλάγω· δὲν ἔβρω νὰ σοῦ συστήσω κανένα δόγμα τοῦ Ναυτικοῦ) **Μαγαζιένο Γλασεμί** (ἔστειλα 22α φυλλάδιο καὶ 6 τετραδία) **Φίλις** (τὸ ἐνέκρινα) **Μαουδὴ** (ἔστειλα 16 τετραδία Μ.Μ.) **Δοξαομένη** (αὐτὸ) **Δοξαομένη Νηοὶ** (ἀνανέωσα, περιμένω πολὺ θραύτα ἢ γλωσσολογικὴ σειρά ἀπὸ τὸ ρωσικὸν περιοδικό· ἀπὸ ἑλληνικά ὅμως μὴ μοῦ στέλνῃς) **Σιδερένια Κέρι** (ἐλαθε καὶ, καθὼς θὰ εἶδες, ἐνέκρινα φευδῶνιμο γιὰ σένα καὶ τὸν ἐξάδελφόν σου) **Σανθὴν Νεράιδαν** (αὐτὸ, καθὼς θὰ εἶδες, σοῦ ἐνέκρινα· σοῦ ἔστειλα καὶ Ὀδηγὸ χαιρῶ πολὺ) **Φλόγα** (χαιρῶ πολὺ, αὐτὸ, καθὼς θὰ εἶδες, σοῦ ἐνέκρινα· περιμένω τὸ μεγάλο σου γράμμα καὶ τὴν ἔκθεσιν πὸς ἔκαμες στὸ σχολεῖο) **Καρδαρίαν** (δὲν παύσεις ἀφοῦ δὲν ἤξερες· τώρα πὸς ἔβρεις τὸ κάθε τι πὸ μοῦ στέλνεις θὰ τὸ γράψῃς χωριστά· οἱ λύσεις τοῦ πεντάβλου θὰ γραφοῦν σὲ κοινὸ χαρτί, ὅχι σὲ λυσόχαρτο) **Τσάβη** (ἢ φωτογραφία ἀκατάλληλη καὶ τὰ οὐκίσα ἄτεχνα· περιμένω καλύτερα) **Καπετὰν Ἄγγρον** (χαιρῶ πὸς πῆγες καλά στοὺς διαγωνισμοὺς καὶ ἐξανάρχισες νὰ μοῦ γράψῃς· πὸς τόπος καὶ γιὰ κριτικὴ τῶν δημοσιευομένων κομματιῶν) **Νισβὴν** (ναί, μὲ τὴν «προπαγάνδα» σου μπορεῖ νὰ γίνων κ' ἄλλες διαπλοκοποῦσες στὴν τάξη σου· τὸ κομμάτι σου θὰ τὸ διαβάσω μὲ τὴ σειρά του· χαριτωμένη αὐτὴ ἢ εἰκόνα ἀπὸ τὸ γερμανικὸν περιοδικό, εὐχαριστῶ) **Γεώργιον Σανθόπουλον**, **Ἰσιδα** κτλ. κτλ. **Εἰς ἄσας** ἐπιστολάς ἐλαθε μετὰ τὴν 15-Φεβρουαρίου· θάπανθῃσιν στὸ ἀρχόμενον.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΔΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 290ου Διαγωνισμοῦ Ἀδελφῶν. Αἱ λύσεις τῶν ψευδῶν τούτου δεκταὶ μέχρι τῆς 24 Ἀπριλίου 1940.

145. Δεξιγράφος

Σ' ἕνα βουνὸ σὺν ἀνεβῆς ἀπάνω
Καὶ στὴν κορφή τὸν πόδα σου πατήσης.
— «Ὁ, τι κα' ἔν ὁδὸς γιὰ στολὴν σου
[βάνω —
Δύσμοιρον βασιλέα θάαντικρόσης.

146. Δοξαομαικτικὸς Δεξιγράφος

Ἐπιπέτα θὰ μὲ λύσης,
Εἶναι ἔως πολὺ γυναικὸς σου·
Μ' ἔν στή μέση μὲ χωρίσης,
Ζῶο θὰ πῆς τὸν αὐτὸ σου.
Δοξαομένη Ἑλληνόπουλο

147. Συλλαβογράφος
Σ' ἕνα σύμφωνο μονάχα
Ἔνεον ποταμὸ ἔν κολλήσης,
Ἄνθος ἕμορφον—ποὶδ τάχα·—
Μ' εὐφροσύνη θὰ μυρίσης.
Ἄρακται τοῦ καίρου
148. Στοιχειδγράφος
Ἔτσι λεγόνταν σ' ἐποχὴ
Παλιὰ ἢ ταρινὴ Ἰσπανία.
Γράμμα προσθέτης στὴν ἀρχὴ
Καὶ χῶρα κάνεις στὴν Ἀσία.
Ἀπόδνι τῆς Τίνου
149. Δικτυωτὸν
* * * * * = Ὀμηρικὸς βασιλεὺς.
* * * * *
* * * * * = Ἐπιστήμη, μάθημα.
* * * * *
* * * * * = Σύγχρονος ἐφευρέτης.
* * * * *
* * * * * = Ἐπίθετον κοινόν.
Καὶ καθέτος τὰ ἴδια.

150. Κρυπτογραφικόν
1 2 3 4 5 6 7 = Νεοῦλληνη ποιητής.
2 1 4 5 5 2 = Ἐδγενές.
3 2 5 6 7 = Τοῦρκος.
4 5 4 2 7 = Ποίημα.
5 2 3 2 = Διάπυρον.
6 3 6 = Θεά.
7 6 1 2 4 2 = Ἰερὸν.

151-155. Μαγικὸν Γράμμα
Τῆ ἀνταλλαγῆ ἕνὸς γράμματος εἰς ἕ-
κάστην τῶν κάτωθι λέξεων, δι' ἕνὸς
ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματι-
σθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι
τόσαι λέξεις:

156. Ἀκροστιχίς ἐξ Ἀντιθέτων
Νὰ εὐρεθοῦν ἀντίθετα τῶν κάτωθι
λέξεων τοιαῦτα, ὅσας τάχικα τῶν νά-
ποτελοῦν ἴτινά:

**157. Διπλὸ Κεφάλι μετὰ Φωνηεν-
τολίπου.**
Ἄριστος, δλος, ὄσος, ὄνος, ὄος.
Εἰς τὰς λέξεις αὐτάς νὰ προστεθῆ ἄ-
πὸ ἕν γράμμα ὡς κεφαλή, καὶ νὰ σχη-
ματισθοῦν ἄλλαι τόσαι λέξεις, τάχικα
τῶν ὁμοίων νάποτελοῦν Φωνηεντολίπου
τοῦ τύπου:

*** **

τὸ ὅποιον κρέπει νάναγνωσθῆ.

	158. Γρίφος			
	ις		ε	ε
Τ	σᾶς	κ'	ις	Τ
	ις	ις	ε	ε
		ις	ε	ε
			Νηρεὺς	

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλ. 50.
601. Ἀχλάδι (ἄχ-λαδί).—602. Ἄργος.
Ἄργος.—603. Ἀρχαδία-Καρδιά.—604.
Τὸ κρημνίδι.—605.
Κ Ε Α 606. ΤΗΛΕ-
Κ Ι Ν Α ΓΡΑΦΟΣ
Κ Ο Υ Β Α (Ἦτα, Λα-
Κ Υ Θ Η Ρ Α ρτης, ἐργά-
Κ Ε Ρ Κ Υ Ρ Α τος, γέρος,
Κ Α Σ Τ Ο Ρ Ι Α Ραφαήλ, Ἄ-
Κ Α Τ Α Λ Ω Ν Ι Α τη, Φάληρα,
Κ Υ Π Α Ρ Ι Σ Σ Ι Α δσσα, στό-
λος).—607. ΣΕΒΟΥ ΤΟ ΓΗΡΑΣ (Σ-ῶς,
Ἐ-φωσις, Β-ἄθος, Ὁ-ρκος, Ὑ-λη, Τ-
ῆξις, Ὁ-ασίς, Γ-έρας, Ἡ-θος, Ρ-εῦμα,
Ἄ-ορτή, Σ-ορός).—608. Δωδεκάνησος
(Δώδεκα νι σ' ὄς).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ
[Μ' — 133]

Τάσος, δὲν λέγεται Δεβνίτης ἀλλὰ
Μαρινόπουλος.
Ἰσπότης τῆς **Βελιγοσῆς**
[Μ' — 134]

ΔΙΑΠΑΣΙΑΚΗ ΑΓΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ
Ἀπροκλήσομεν ἑμνητὸν Διαγωνισμὸν
καρτῶν συμμετοχῆ πεντάδραχμος, βραβεῖα
3 βιβλία πολυτελῆ. Ἀπόλλωνα τοῦ Μπελ-
δαντέρε ἔλα στὸν ὄλλοτὸ μας.
ἜΟ τῶν διαγωνισμ. : **Μάκρας Μπότοσαρης**
[Μ' — 135]

Αλληλογραφῶ μὲ καρτίσια ηλικίας 13
καὶ κάτω. Κύριον Ἀλέξανδρον Χαν-
τζῆην, ὁδὸς Ἀθναοσκή 4, Βόλου.
Ἀργιόπαπια
[Μ' — 136]

Διάρθωσις : τὸ ὄνομα τῆς (Μ-89) ἀν-
τι Κ. Δαζαρόπουλον, Κ. Δαμπρόπου-
λον, Ραγκαδῆ 74, Ἀθήνας (7).
Μορφεὺς
[Μ' — 137]

Απαντήσατε στὸν διαγωνισμὸν μας.
Μορφεὺς — Νηρεὺς
[Μ' — 138]

Ανταλάσω Μ. Μουσικῆ. Γράφατε πρῶ-
τοι : Δ. Παπαζῆσην. Ἐμπ. Μπανάνη
85. **ΔΙΣΤ**
[Μ' — 139]

Προσκαλοῦμεν τὰ Διαπλοκοποῦλα στὸ
χορὸ μα. Θὰ γίνῃ τὴν 9 Μαρτίου.
Τιτῆ εἰσιτηρίου ὄρχ. 25. Περισσότερας
πληροφορίας εἰς τὴν (Μ'—20) δισθῆσιν,
ἢ στὸ 80.143 Τηλέφ.
«Π.Δ.Ε.» «Α' ΟΜΑΣ»
[Μ' — 140]

Οσα Διαπλοκοποῦλα θέλουν νὰ μετὰ-
σχουν τῆς ἀκροσῆς, ἄς μας γράβουν,
τὸ ἀργότερο μεχρὶ τῆς 29 Μαρτίου.
«Η.Δ.Σ.»
[Μ' — 141]

Νηρεὺ-Μορφεὺς, ἔστειλα, λάδατες, **Σκυ-
ριανόπουλο**, συλλογὴ κἀνεὶς μὲ τὰ
εἰσιτήρια τοῦ τράμ.
ΓΕΡΟΣ ΤΟΥ ΜΩΡΙΑ
[Μ' — 142]

Αντιπλοκοπῆς περιμένω γράμμα. . . Ρα-
ζεντῶ, ἔστειλα. . . Λάκη, ἀλληλογρα-
φοῦμα ; Δίσις : Γεώργιον Βακαλόπουλον,
Ἀρματωλῶν-Κλαφτῶν, 38, Ἀθήνας (7).
Ἄλκιος Μύρας
[Μ' — 143]

Αλληλογραφῶ καὶ ἀνταλλάσω Μ. Μο-
σικῆ μὲ δλους-εξ-Δίσις : Κορφατοποῦ-
λαν, διὰ Β.Σ., Βικτωρος Ὀδγκῶ, 40, Ἀθήνας.
Κορφατοπούλα
[Μ' — 144]

Ταζζάν ! Θυμᾶσαι τὴν καταγῶδῆ ἦταν
Τσας σὺ λημέρι τοῦ Καπετὰν Νικη-
φόρος ! ; !
Δοξαομένη Ἑλληνόπουλο,
Καπετὰν Ἄγγας
[Μ' — 145]

Οἱ διαμένοντες στὴν ὁδὸν Ὑψηλάντου
184 οὐκίαν Ἑσραιῶς, —δισθῆσιν Σέ-
σιλ, —θὲν πῆγαμε νὰ ζητήσομε ἀπὸν
μᾶς εἰπαν : —Μένει στὸ Φάληρον, Ἀτόλου
27, ζητήσατε Γαβαλάν— Ἀὐτὸ βεδάξῃναι
καταγγεῖλαν μᾶς, ὅτι Ζέσιλ = Γαλαστὸς
Ἀντιπλοκοπῆς = Πρόεδρος Τρελλοκοπῆς
καὶ ἐκλέκτωρ αὐτῆς στὸ Δημοσφῆριμα !
Ἀδιαφοροῦμεν στὰς διαιμαρτυρίας του, πὸς
ἴσως ἔχει τὸ ἔθρονον νὰ συνεχίσῃ...
«ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΙ»